

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Arad Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

ARAD, ANUL 54. No. 114.

1939. május 23., kedd.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Huszonöt magyar jelölt indul az új parlamenti választásokon

Hivatalos jelentés a Nemzeti Ujjászületési Front direktoriumának vasárnapi jelöléséről — Elkészült Temes-tartomány jelöltjeinek listája is

Kolozsvárról jelenti távbeszélőn az Arad Közlöny tudósítója: A Magyar Népközösség iró-dájának közleménye: A Nemzeti Ujjászületési Front direktoriuma május 21-én délelőtt 10 órakor ülést tartott Bucurestiben CALINESCU Armand miniszterelnök elnökletével. Az ülést a képviselőház tanácstermében tartották meg és ezen az ülésen a képviselői és szenátori választáshoz szükséges engedély kiadásával kapcsolatos intézkedéseket vitatták meg. A direktorium ülésén a Magyar Népközösséget BÄNFY Miklós gróf képviselte.

A direktorium hozzájárulását adta, hogy 16 magyar képviselői és öt magyar szenátori mandátumot kapjon a magyarság.

Magyar képviselő-jelöltek a földművelésügyi ágból: JOSIKA János báró, (Udvarhely), ASZTALOS Sándor dr. (Kolozsvár), OROSZ Károly, THOLDALAGI Mihály gróf (Marosvásárhely), BAKOS János (Temesvár). Az ipar és kereskedelmi foglalkozási ágakból: TELEKI Ádám gróf (Kolozsvár), SOÓS István dr. (Nagyvárad), TOMPA Lajos, PÉTER János dr. (Temesvár), BARTHA Ignác dr. (Kolozsvár) SZENTKERESZTHY Béla báró (Sepsiszentgyörgy), LUDWIG Gyula, BOÉR Sándor, míg a szellemi foglalkozásuk közül: KOVÁCS Károly dr., FILO Ferenc dr. és SIMON Gyula dr. a jelöltek.

Magyar szenátoroknak a földművelésügyi foglalkozásuk közül: BÄNFY Miklós grófot (Kolozsvár) és GYÁRFÁS Elemér dr.-t (Dicsőszentmárton), míg az ipar és kereskedelemben működők közül: SZABÓ Béni (Brassó), BARABÁS Andor dr. (Gyergyószentmiklós) s MARCZY Mihályt (Temesvár) jelölték.

A képviselő-jelöltek május 23-ig kell jelentkezzenek az illetékes táblai főelnöknél irattal együtt, míg a szenátorok jelentkezési határidejét május 24-ig szabták meg.

Ezeknek a bucuresti-i táblai főelnökségen kell jelentkezniük a törvény által megkövetelt iratokkal együtt.

A jelentkezéssel egyidejűleg személyenként 15 ezer lejt kell lefizetni a szavazólapok költségeinek fedezésére. A magyar jelöltek számszavas nyilatkozataikat magyar nyelven is kitölthetik.

Bucuresti-i jelentések szerint a Nemzeti Ujjászületési Front igazgatósága tegnap Calinescu Armand elnöke alatt ülést tartott, amelyen

Temes királyi helytartóságra vonatkozólag a következő jelöléseket hagyta jóvá:

A szenátusban: Mezőgazdaság és kisipar: ISPRAVNIC Sever dr. (Arad), PAVEL Petre (Temesvár), BIRTOLON Aurel (Arad), BARNAU Lazar Resica), MIHAILA Petre (Temesvár). Ipar és kereskedelem: MIHAI Iosif (Temesvár), CIONCA Petre (Lugos), COMSA Emanuel (Arad), AMBRUS Valer (Brád).

A Kamarában: Mezőgazdaság és kisipar: JEBELEANU Lazar (Igris), GHERMAN Eftimie (Krassó), ANTON Péter (Temesvár), NASTA Iuliu, ADAM Nicolae, DAMSOREANU Lazar, GARBOVAN Ion, KLEIN Ferenc, POPOVICI Dimitrie, Morsa Pavel, AVRAM Ion, VIDA János, BAKOS János, EWALD Hans, FRAUENHOFER I., CHEBELEU Lazar, RAFIROJU Remus. Ipar és kereskedelem: IERCAN Nerva, BASA Cornel, BOLDEA Romulus, MIOC Romulus, LUPU Vasile, PASCU Sever, LATIA Trifon, POPESCU Grigorie, MARINESCU Iulian, CAMPEANU Simion dr., POPESCU Gheorghe.

Peter Ioan, Sempert Iosif, Jung Hans dr. Szellemi foglalkozási ágak: BARAN Coriolan dr., BRUDARIU Adrian, BREDECANU Caius dr. (Lugos), SUIAGA Victor (Déva), COSTE Iuliu dr. (Temesvár), BOG-

DAN Anton dr. (Temesvár), IANCU Al. dr. (Csáko-va), TEICU Ion dr. (Oravica), DEMIAN Aurel dr. (Arad), MIJCLOSI Emil dr. (Arad), CANDEA Constantin Herlea Al., POPOVICI Titus, TEICU Gh. DRAJA Zeno (Brád), BOBOLIU Pisarion, SIMON Iuliu és BORNIZ Stefan mérnök (Karánsebes).

A temesvári munkakamara a képviselőházba Ardelean Iosif szabómestert jelölte. A jelölést eljuttatták a Front főtájkárságához.

Bucuresti. Ma hozták nyilvánosságra a képviselői és szenátori választásokra a jelöléseket. A kamarai választásokra 524 jelölés, míg a szenátori választásokra 178 jelölés történt. Az új választási törvény értelmében két nő: POP MARIA és MEDEA NICULESCU szenátori jelöltséget vállalt.

Katonai szövetséggel erősítették meg a tengelyhatalmak együttműködését

Berlin és Róma fegyverrel védi meg a két birodalom határait és együttesen érvényesítik összes politikai célkitűzéseiket

Berlin. Ciano gróf olasz külügyminiszter és kísérete, valamint Pariani tábornok hadügyi államtitkár, a vezérkar főnöke vasárnap délelőtt 11 órakor megérkeztek Berlinbe. A lobbókkal feldiszitett pályaudvaron Ribbentrop német külügyminiszter fogadta az olasz vendégeket. A pályaudvaron megjelentek még a japán, magyar, jugoszláv, spanyol és a mandzsu követek.

Ciano gróf külügyminiszter Ribbentrop német külügyminiszter társaságában megkoszoruzta a Hősök Emlékművét, majd elléptek a kivonult díszszázadok arcéle előtt.

Az első megbeszélésre a német külügyminisztérium helyiségében déli 12.15 perckor került sor és ez rendkívül hosszú ideig tartott.

Hitler német birodalmi vezér és kancellár Ribbentrop külügyminiszter társaságában kihallgatáson fogadta Ciano gróf olasz külügyminisztert, valamint Pariani tábornok vezérkari főnököt. Az olasz külügyminiszter kihallgatása 1 óra 5 percet vett igénybe és a megbeszélésen Ribbentrop külügyminiszter, továbbá Attico olasz és Mackensen római német nagykövét is jelen volt. Este Ciano gróf az olasz küldöttség tagjaival résztvett az új kancellári palotában Hitler által adott diszebeden.

A két tengelyhatalom katonai és politikai szövetségének aláírása

A Havas jelentése közli, hogy a német—olasz katonai és politikai egyezmény aláírásának ünnepségei a birodalmi kancellária nagy fogadótermében folytak le. A paktum aláírásakor számos újságíró és foto-riporter is jelen volt.

Tizenegy óra 6 perckor Von Ribbentrop és Ciano olasz külügyminiszter fogadta a megérkező Hitler vezér és kancellárt és ezután Ciano és Ribbentrop aláírták a szerződést. Az aláírás aktusa 4 percet vett igénybe. Ezután Von Ribbentrop felemelkedett helyéről és hivatalosan kijelentette, hogy a szerződést aláírták. Hitler vezér és kancellár az aláírás hivatalos tudomásuladása után a III-ik Birodalom legmagasabb kitüntetésével a birodalmi arany sas rendjével ékesítette Ciano olasz külügyminisztert. Tizenegy óra 12 perckor az olasz külügyminiszter olasz nyelven jelentette be a katonai és politikai egyezmény aláírását. A beszédét rádión is közvetítették.

Az olasz—német katonai és politikai egyezmény aláírása után Hitler vezér és kancellár a német és olasz külügyminiszterek kíséretében megjelent a palota erkélyén, hogy fogadja az összegyűlt tömeg lelkes ünneplését. (R.)

„Németország és Olaszország most már felbonthatatlanul egyesült”

Közvetlenül a szerződés aláírásának hivatalos aktusa után Ribbentrop német, majd Ciano gróf olasz külügyminiszter rádióbeszédet mondott. Ribbentrop a következő kijelentéseket tette:

— Hitler birodalmi vezér és Mussolini miniszterelnök május elején elhatározták, hogy a két nép közötti szoros kapcsolatot átfogó politikai és katonai szerződés megkötésével juttatják kifejezésre. Ciano gróf külügyminiszter ur velem együtt az imént aláírta ezt a szerződést.

Németország és Olaszország most már fel-

bonthatatlanul egyesültek és a világnak tudomásul kell venni ezt a tényt. A világ semmilyen hatalma, semmilyen elidegenítése, vagy uszítása nem változtathat ezen. Ha a demokráta háborus uszítók még olyan komplikált szövetségi rendszereket próbálnak is megteremteni, hogy azzal Németországot és Olaszországot bekerítsék, ez a most megkötött szerződés határozott válasz ezekre. A jövőben a két nemzet összefog, hogy mindig készen álljon megvédeni egymást és biztosítani egymás életérdekeit. A 150 milliós Német- és Olaszor-

A turisztika a népek és országok kölcsönös megértéséhez vezet

Titeanu miniszter megnyitóbeszéde a balkáni egyezmény turisztikai bizottságának ülésén

Az elmúlt héten Bucuresztben a nemzeti propagandaügyi államtitkárságon a balkáni egyezmény turisztikai bizottsága ülést tartott. A gyűlést Titeanu Eugen miniszter, a nemzeti propagandaügyi államtitkárság vezetője, a görög, jugoszláv, török és román meghívottak jelenlétében a következő szavakkal nyitotta meg:

— Boldog vagyok, hogy megnyithatom a balkáni egyezmény turisztikai bizottságának gyűlését és köszönhetem az egyes országok kiváló képviselőit. A turisztikáról tudnunk kell, hogy az a népek és országok kölcsönös megismerésére vezet, egyben pedig ahhoz a tiszteletre és értékelésre, mely az egyes országok között kívánatos együttműködést biztosítja.

— Kívánom, hogy ezen az értekezleten ne csak kívánságok merüljenek fel. Ezen az értekezleten gyakorlati értékű javaslatokat kell tennünk a turisztika fejlesztésére, meg kell köszöntenünk a látogató utasok helyzetét, meg kell alánitanunk a turisztikai felvilágosítások közös kölcsönös rendszerét, hozzá kell járulnunk ahhoz, hogy az ifjúság minél könnyebben megismerhesse az egyes országokat és együttműködést kell létesítenünk a rádiószolgálatok között is. Ebben a szellemben az értekezletet ezenel megnyitom.

A propagandaügyi miniszter beszédére Seferiades Georges görög megbízott válaszolt, aki az értekezleten a görög sajtó és a turisztikai életet képviselte.

Az ünnepi megnyitó ülés után az értekezlet Paraschivescu Vintila, a nemzeti turisztikai hivatal igazgatójának elnökletével folytatta munkáját. Az első érdemleges ülésen megjelentek: Petracopulus és Seferiades görög megbízottak, Gragsevics Iasa asszony és Todorovits Jugoszlávia részéről, Burban Zihni Sanus és Sinasi Hisar török megbízottak. A román küldöttség tagjai Constantinescu Al., Bellu és Miron Popovici voltak.

Az első ülés napirendjén szereplő kérdések folyamán megvitatták egy tájékoztató jellegű turisztikai közlőny, valamint közös röpirat és közös propagandaközlőny kiadását.

A délutáni ülésen azokat az intézkedéseket beszélték meg, amelyek segítségével az egyes országokban a turisztikát fejleszteni lehetne.

Május 24-ig

meghosszabbították a választói névjegyzék összeállítását

Legutóbb megírtuk, hogy a városvezetőség hétfő este tüzte ki a választói névjegyzék összeállításának lezárására megállapított határidőt. Hétfő délelőtt a városvezetőség újabb intézkedéssel a jelentkezési lehetőséget május huszonegyedikéig, tehát szerda este hat óráig meghosszabbította. Mivel ekkor véglegesen és visszavonhatatlanul lezárul a választói névjegyzékek összeállítása, minden magyar polgár saját és nemzetiségi érdekeit szolgálja akkor, amikor igénybeveszi törvényadta jogát és jelentkezik a választói névjegyzékbe való felvétel végett. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a jelentkezések alkalmával tanácsos az alkalmaztatást, vagy munkatelielést igazoló okmányról gondoskodni.

Különbösen az aradi Háztulajdonosok Szövetségéhez távirat érkezett Bucuresztből, hogy hivatalosan elismerték a szövetség tagjainak választói jogosultságát, vagyis azt, hogy a háztulajdonosok szövetségének tagjai, ha nem tudnak foglalkozást igazolni, a tagság bizonyítása ellenében szintén bejegyzendők a választói névjegyzékbe. A bucureszt-i ítéltábla főelnöke a szindikátusi tagságot igazoló, egyébként a választói törvény előírásainak megfelelő polgárokat a kereskedelmi és ipari foglalkozás-csoportba sorozta. Aradváros vezetősége is tudomásul vette a háztulajdonosok választójogosultságával kapcsolatos új helyzetet és intézkedés történt, hogy a jelentkező szindikátusi tagokat ismét a választói névjegyzékbe

A HABZÓ FOGPÉP

A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 18.—

Felhőszakadás zúdult tegnap Aradváros lakosságára

A víz mindenütt behatolt az alacsonyabban fekvő helyiségekbe

Hétfő délután 3 és 4 óra között hatalmas felhőszakadás volt Arad felett: szélvihar és záporosó seperte végig az uccákat és az esővíz, különösen a rácfertályban, a Filipescu-ucca környékén és az Avram Iancu-téren hatalmas töcsákban gyűlt össze. A felhőszakadásban lezúduló hatalmas vízmennyiség nem tudott lefolyni a csatornákon, így sok helyen betódult a pincékbe is. Az Avram Iancu-téren épülő földalatti illemhely, amely mintegy három méter mélységű, színültig megtelt esővízzel, a mely az egyik falát meglazította s így bedőlt. A helyszínre kihívták a tűzoltókat, akik két órán át tartó megfeszített munkával szivattyúzták ki a vizet. A tűzoltók szokatlan munkáját nagy tömeg nézte végig.

Miután a vihar elvonult és Arad uccái esőmakközlekedésre kiválóan alkalmassá váltak, kérdést intéztünk a városvezetőség illetékes ügyosztályához, hogy mi történt a csatornákkal? mi az oka annak, hogy a víz nem tudott szabadon lefolyni, hanem az uccákon meggyűlt, elakasztotta a gyalogjáró forgalmat és nagy kárt okozott a háztulajdonosoknak.

A városvezetőség illetékes ügyosztályán nvert értesülésünk szerint a város csatornáit csak ilyen kivételes esetben mondják fel a szolgálatot. Ilyen nagy vihar régen nem volt Arad felett. A hasonló esetek elkerülése végett a város még a közeljövőben egy német gyártmányú, kitűnően bevált új kotrógépet vásárol, a mellvel áttisztítják majd a csatornákat.

Kiszélesítette közéleti munkaprogramját az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület

Szász Pál dr. az újjáavasztott országos elnök a magyar gazdaságtársadalom újabb közéleti és belső célkitűzéseiről — Arad-megyei magyar gazdák az EMGE közgyűlésén

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Három évvel ezelőtt, 1936 áprilisában az Erdélyi Gazdasági Egyesület friss csapásokon indult el: dr. Szász Pál, a megválasztott új elnök úgy határozott, hogy munkatásaija elsősorban a kisgazdák öntudatosításán és szervezésén fáradozik, a mezőgazdaság és az állattenyésztés színvonalának lehető emelésében meg a gazdasági szakműveltség terjesztésében és elmélyítésében látta meg azt a célt, amely az EGE. alkotásokban gazdag multjához, mai körülmények között méltó.

A főhatalomváltás után a romániai magyar ság ugyanis még mindig nem találta önmagára s már ütött a társadalmi szervezkedés utolsó órája.

Világosan látta és érezte a népszerű kötelességét, feladatait: erős, szervezett, öntudatos tömeggel biztosítani a magyar gazdaságtársadalom életjogait. Sürgős és halaszthatatlan tennivalók tornyosultak, de az időközben tartott két közgyűlés bizonyította, hogy valóban serény mozgalom született az elhatározás nyomában. A szervezés nagy lépésekben haladt előre, a tagok száma az 1936. április havi tagállomány 28-szorosára emelkedett, a gazdakörök száma is két és félszer több, mint volt annakidején, a népies mezőgazda-

sági szakoktatás szolgálatában álló kéthetes tanfolyamok Erdély minden magyarlakta területére elvitték a gazdaságtudomány friss eredményeit s a ma már 18.000 példányban megjelenő „Erdélyi Gazda”, a hivatalos lap, a gazdaságtudat s a szakműveltség forrása s mindezt arányosan egészítik ki a gazdasági akciók, különösképpen

a nemesített vetőmag-akciók és az állatállomány feljavítását célzó tevékenység.

A magyar gazdaságtársadalom felvonulása

Vasárnap, május 21-én jelentős határköhöz érkezett el a megújított EGE. Vezetőinek 3 éves mandátuma lejárt s így a közgyűlés nem szokványos formalitások, hanem az elszámolás és a visszatekintés alkalma volt. A kisgazdamozgalm eredményeinek és tanulságainak számbavétele, a kisgazdaságtársadalom öntudatos közösségi meg-

URANIA premiermozgó Tel.: 12-32

Ma az utolsó alkalom, melyet nem szabad elmulasztani!

„Fiúk városa”

Nem csak az elit közönség filmje, hanem minden rétegé!

Spencer Tracy és Mickey Rooney

3-kor matiné 5, 7.15, 9.30

Jön:

A nagy sztárok filmje!

A nagy szenvedélyes filmje!

A legzesebb kalandok, a legszebb zene és a szerelem filmje!

„Nápoly, a csókok városa”

VIVIANE ROMANCE („Máltai Ház”, „Giaraltar”, „Asszonyok bílicsben” szírija)

TINO ROSSI a párisi opera hősnője.

MICHEL SIMON (Harry Baur utóda) és **MIREILLE BALIN.**

Csak felnőtteknek!

Gafencu és Cincár-Markovics találkozója egy dunai hajón

Belgrád. Gafencu Grigore és Cincár-Markovics külügyminiszterek a román-jugoszláv határhoz közel, egy dunai hajón találkoztak és megbeszélést folytattak. Jól értesült belgrádi körökben úgy tudják, hogy a megbeszélésre a török-angol egyezmény szolgáltatott okot.

A két külügyminiszter megbeszélése következében sem Jugoszlávia politikája, sem Románia eddigi állástoglalása semmiféle változást nem szenved.

Vlad Alexandru tábornok-polgármester nyilatkozata a városvezetőség legutóbbi intézkedéseiről

A felgyülemlett fontos elítéltnivalók szem előtt tartásával intézik Aradváros ügyeit

Beszámolt az Aradi Közlöny arról a mozgalmáról, amely a főtéri kereskedők körében indult meg és amelynek célja az új közúti közlekedési rend körül keletkezett zavarok megszüntetése. Az ügyvel kapcsolatosan felkerestük Vlad Alexandru tábornok polgármestert, aki érdekes nyilatkozatban foglalta össze a városvezetőség legutóbbi intézkedéseit, különös tekintettel a közönség részéről hangoztatott különböző kifogásokra és megjegyzésekre.

Elsősorban a szóbanforgó kérdéshez szökö hozzá a polgármester és kitért a közlekedés új rendje elleni panaszra, hangsúlyozva, hogy ez indokolatlanul illeti a város által életbeléptetett közlekedési rendszert, mert ennek intézkedései akadályozzák a belváros áruforgalmát.

— Egy ízben már kijelentettük — mondotta Vlad Alexandru tábornok polgármester, — hogy nem áll fenn semmiféle titalom teherrakományt szállító kocsiknak a főútvonalon való menet-irányban történő állomásozása ellen.

Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy parasztszerek és szállítóokcsik órákhosszat álldóghatnak a járda mellett, de semmiesetre sem jelenti azt sem, hogy a főútvonalon lévő üzletek forgalmát bármiben is korlátozni akarnánk. Kár tehát a városvezetőséget hibásnak nyilvánítani akkor, amikor bennünket egyrészt a legjobb szándék vezeti, amikor az egész országban kötelező módon már alkalmazott egyirányú közlekedés rendjét Aradon is bevezettük, másrészt pedig

a legnagyobb körültekintéssel jártunk el a szabályrendelet megszerkesztésénél, éppen azért, mert az előző kísérletezésekből már ismertük a felmerülhető különböző nehézségeket.

Különbösen is, ugylászik szokássá vált az utóbbi időben — folytatta nyilatkozatát a polgármester, — hogy a városvezetőség intézkedéseit szinte barátságtalanul, a legnagyobb fenntartással fogadják bizonyos helyeken. Példaképpen felhozom a kutyarendelelet, amelyet a városvezetőség a közegészségügy iránti kötelezettségének tudatában, valóságos kényszerhelyzetben hozott.

Aradon egymás után fordultak elő a veszett.

Sulyos lengyel-német határösszetűzések Danzigban

Varsó. A Havas távirati ügynökség jelenti, hogy szombaton este Kalthofba, amely a danzigi szabad állam és Keletporoszország között, a határon fekszik,

nemzeti szocialista egyentuhába öltözött egyének megrohanták a lengyel vámőrök laktanyáját.

A lengyelek nem használták fegyverüket. Danzigból rendőrtiszt érkezett Kalthofba és felszólította a vámőröket, hogy távozzanak, mert a következményekért nem vállal felelősséget. A lengyel vámőröknek a rendőrségi fedezet mellett történt elvonulása után a tömeg lerombolta a laktanyát.

A danzigi lengyel főbiztos, amikor az esetről tudomást szerzett, Parkovski albiztost küldte Kalthofba két tisztviselő kíséretében. A Kalthofba érkező albiztost és két kísérőjét az autóból való kiszállás alkalmával öt egyén

segi esetek, a kutyák szabadon szaládgáltak a városban keresztül kasul és hiábavalónak látszott minden eddigi rendszabály. A közegészségügyi szempontok mellett pénzügyi vonatkozása is van ennek a helyzetnek, mert hiszen a város saját zsebéből fizeti a Pasteur-intézetbe való szállítás költségeit.

Nem hiszem, hogy sokan lennének Aradon, akik nálam jobban szeretnék a kutyákat. De ez a kutyaszeretet nem lehet elfogultság indoka, ellenkezőleg, éppen hozzájárul a helyzet tárgyilagos megítéléséhez. Tessék rendet tartani a kutyatartás tekintetében is, tessék eleget tenni a rendeletnek és bizonyítsa be a közönség, hogy fegyelmezett, amikor pedig ennek következményeképpen megszűnik az eddig sűrűn ismétlődő veszetzési esetek,

Nem kell nyolcszoros illetéket fizetni a magyar-szövegű aradi cégtáblák után

Evi jelentőségű határozatot hozott az aradi törvényszék

Az aradi törvényszék negyedik tagozatának Bondarev-Georgescu-Bujor tanácsa elvi jelentőségű ítéletet hirdetett ki hétfőn délelben egy cégtábla-illeték ügyben.

Aradváros pénzügyi szabályrendelete a közigazgatási törvény alapján úgy intézkedik, hogy az idegen nyelven írt cégtáblák után az eredeti városi illeték nyolcszorosát fizetendő. A szabályrendeletnek erre a szakaszára való hivatkozással nyolcszoros városi illetéket vettek ki egy aradi vállalat cégtáblájára, amelynek szövegében a román szavak mellett a magyar nyelvű elnevezése is helyet foglalt.

A kivetés ellen a vállalat dr. Weil Károly aradi ügyvéd útján fellebbezést jelentett be a fellebbezési bizottsághoz, amely azonban a fel-

lebbezést elutasította. Ekkor dr. Weil Károly felfolyamodást adott be a törvényszékhez, amely előtt arra hivatkozott, hogy a városi szabályrendelet említett intézkedése semmiesetre sem vonatkozhat a szóban lévő cégtábla magyar nyelvű szövegére. A szabályrendelet értelmében ugyanis az idegen nyelven írt cégtáblák után fizetendő a nyolcszoros illeték, a felfolyamodó vállalat jogi képviselője viszont azt hangoztatta, hogy az országban élő kisebbségek nyelve nem tekinthető idegen nyelvnek. Ezt az elvet erősíti meg az a körülmény, hogy az érvényben lévő törvények a kisebbségi lakosságnak a többséggel egyenlő jogokat biztosítanak. Idegen nyelvnek tehát csakis olyan nyelv tekinthető, amely nem az itt élő kisebbségek nyelve.

A város képviselőjében Furdui Iosif dr. ügyvéd arra hivatkozott, hogy az állam hivatalos nyelve a román nyelv, a többi nyelvek tehát idegeneknek tekintendők. Viszontválaszában a felfolyamodó megemlítette, hogy az állam hivatalos nyelve kétségtelenül a román nyelv, viszont a cégtábla nem hivatalos irat, így tehát az nem csupán az állam nyelvén írható.

A felfolyamodást eredetileg a Georgescu-Bujor tanács tárgyalta le. Mivel a tanács tagjai között véleményeltérés merült fel, a tanácsba bevonták Bondarev bírót is és a hármas tanács újból letárgyalta az egész ügyet. A hármas tanács ma hirdetett ítéletet az ügyben és ítéletében helyt adott a felfolyamodásnak, vagyis kimondotta, hogy a szóban lévő esetben a cégtáblára csak egyszeres illeték vehető ki. Az ítélet jogerős.

Tudomásunk szerint egyébként a fent említett kivetés nem a jelenlegi városvezetőség alatt történt és a jelenlegi városvezetőség még régebben utasította a városi pénzügyi szolgálatot, hogy hasonló esetekben ne alkalmazzák a nyolcszoros illetéket.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A román-német gazdasági bizottság a kereskedelmi és áruforgalom erőteljes kifejlését határozta el

Részletes tervet dolgoztak ki a két ország együttműködésére

Berlin. Az utóbbi hetekben a német és a román gazdasági kapcsolatok előmozdítása érdekében a két kormány közös bizottsága Berlinben ülést tartott. Megvizsgálták a német és a román árucseréi forgalom jelenlegi helyzetét és ezen a téren a kapcsolatok kifejlését határozták el. Vizsgálat tárgyává tették ezenki-

vül, hogy a március 23-án létrejött gazdasági egyezmény mennyiben vitte előre a két ország gazdasági együttműködését és ezzel kapcsolatban részletes tervet dolgoztak ki. A két kormány gazdasági bizottságának ülése szombaton több egyezmény aláírásával befejeződött.

Emlékirat a buzaértékesítés megszervezése érdekében

Az állandó mezőgazdasági tanács több tagjából alakult szűkebbkörű bizottság az elmúlt napokban több ülést tartott, amelyeken a bizottság emlékiratot szövegezett meg a buza értékesítésével kapcsolatban.

Az emlékiratban részletesen felsorolják azokat a sürgős intézkedéseket, amelyeket szükségesnek tartanak a buzaértékesítés megszervezése érdekében. Valószínűnek látszik, hogy a buzaértékesítés rendszere tovább-

ra is a kiviteli prémiumok és a szövetkezetek által történő nagyobbarányú vásárlások mellett tart ki.

A bizottság tagjainak nagyrésze azt kérte, hogy a buza kivitelből származó devizák a mezőgazdák rendelkezésére maradjanak meg.

Az emlékiratot rövidesen tanulmány tárgyává teszi a kormány gazdasági bizottsága, valamint a minisztertanács is.

Közgyűlést tartott az Aradi Iparos Otthon

Ebben az évben megkezdik az Iparos Aggmenház berendezését

Reinhart Gyula elnökletével vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését az Aradi Iparos Otthon. A megnyitó beszéd után Bakács Miksa igazgató-tanácsi tag olvasta fel az évi jelentést, amely többek között a következőképpen hangzik:

— Az 1938. év a csendes, de szorgalmas munka és a tőkegyűjtés jegyében folyt le. Igyekeztünk az ingatlanainkat terhelő tartozásokat lefizetni, hogy azután abba a helyzetbe jussunk Otthonunk, hogy a vállalt kötelezettségeinek teljes egészében eleget tehessek és összes jövedelmeit a tagok majdani ellátására fordíthassuk. Az Otthon ingatlanainak értéke 3 millió 354.571 le. Ezzel szemben tartozásaink kitétek 1.613.185 leit, úgy hogy az Iparos Otthon tiszta vagyona a készpénzkészletet, berendezést, stb. beleértve kitétt 1.977.828 leit, míg a múlt évben vagyonunk értéke 1.712.367 le volt. Így tehát a vagyoni szaporulat az 1938. évben 265.461 leit tett ki. Az Iparos Otthonnak jelenleg 695 tagja van. A vagyoni szaporulatot a tartozások apasztására fordították.

Kegyelettel emlékezett meg ezután a jelentés az Iparos Otthon halottairól: Müller Henrikről, Lohser Vilmosról, Hirsch Antalról és id. Konczek Lajosnéról.

Hangsúlyozta a jelentés, hogy az anyagi eredmények elérésében az Otthon jelentős támogatásban részesült a hölgybizottság részéről, amiért a hölgybizottságnak a közgyűlés egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg. A könyvtár vezetését az idén is szakavatottsággal Illyés István látta el.

Közölte a jelentés, hogy az Iparos Aggmenház céljaira megvásárolt Ciorogariu-uca 3. szám alatt lévő ház vételhátraléka 80 ezer le. Ezt még ez év folyamán le akarják fizetni, amikor megkezdődhet ennek a nemes célú intézménynek berendezése.

A jelentést a közgyűlés tudomásul vette, az igazgatóságnak a felmentvényt megadta, a költségvetést megszavazta, majd pedig betöltötte a vezetőségben megüresedett helyeket.

Igazgatósági tagok 3 évre: Braun Samu, Hilyer Mihály, Kőszeghy Emil, Sztojka Kálmán. Igazgatósági póttagok 3 évre: Mátékóvits László, Uzsora István. Választmányi tagok 3 évre: Bauer Miklós, Birkenheuer Péter, Borsos Zsigmond, Czeiler István, Czernóczky Imre, Dukász Lajos, Faggyas Antal, Gartner Márk, Gáspár Árpád, Govits Ferenc, Hoszpo-

dár Mikós, Lovasberényi Árpád, Molnár István, Martini János, Rossi Ferdinand, Szabó József, Szirbusz Vazul, Turtueren Fülöp, Wolf András. Választmányi póttagok 3 évre: Málka Henrik, Depold Ferenc, Nagy János, Nánássy László, Szentessy Péter. Számvizsgáló-bizottsági tagok egy évre: Bozsik Ernő, Pálinkás Kálmán, Holló Frigyes, Kun József, ifj. Nagy Károly. Számvizsgáló-bizottsági póttagok: Dein Miklós, Riedl Ödön, Rózsa Béla.

Rövidesen megvalósul Bucuresti szondagázzal és földgázzal való ellátásának nagyszabású terve

Német szakmai csoport bevonásával hajtják végre a szondagáz- és földgázvezetékek lefektetését Bucuresti gázellátásának biztosítására — A főváros tüzifaellátásának kérdését is megoldandó a szondagáz és földgáz bevezetése

A Román Földgáz Rt. és a Sonameian fúziós tranzakciója megoldáshoz juttatja a szondagáz felhasználásának problémáját és az erdélyi földgáznak Bucurestibe való bevezetését. A fúziós tranzakciót jóváhagyó minisztertanácsi jegyzőkönyv ugyanis annak idején azzal járult hozzá a földgáz társaságok koncessziójának 1938-ig történő meghosszabbításához, hogy a fuzionáló földgáz társaság köteles a nemzetgazdasági miniszterium által jóváhagyott investíciós programot megvalósítani. Ez az investíciós program felöleli egyrészt a petroleumvidék és Bucuresti között hatalmas arányú gázvezeték lefektetését, másrészt pedig az erdélyi földgázvidék és Bucuresti között földgázvezeték kiépítését. Minthogy a fővárosba bevezetendő földgáz és szondagáz nemcsak világtársi, hanem fűtési célokat is szolgál, megoldást fog nyerni a főváros tüzifaellátásának problémája is.

A földgázvezetékek lefektetésére a pénzügyi és technikai egyezmény a Sonameian, a Malaxa Művek és a német csoport, valamint a Bucuresti Societatea Generală de Gaz și Electricitate közszéglüzemek között — hír szerint — már létre is jött és csak részletek kidolgozása van még hátra.

A megegyezés értelmében a földgázvezetékek egyharmadrészét a Malaxa Művek, kétharmadrészét pedig a német szakmai vállalatok fogják szállítani. Szakmai körökben valószínűnek tartják, hogy a földgázvezetékek, illetőleg a szondagázvezetékek kihasználásában és kiépítésében jelentős érdekeltséget fognak vállalni a petroleumtársaságok is.

Bucuresti gázellátásában természetesen nagyobb szerepet fog játszani a szondagáz, mert a

petroleumtermelésnél nyert szondagáz mennyiség jóval nagyobb és nem raktározható, mint a földgáz, amely természetes raktárakban hever az erdélyi gázmezők alatt. Ezenkívül a szondagáz jóval olcsóbb is, mint a földgáz. Így például a legutóbbi statisztikai adatok szerint, a Kitermelt szondagáz 1936-ban egy milliárd 925.7 millió köbméter tett ki 298.7 millió lei értékben, vagyis átlag egy köbméter szondagáz 0.16 leibe került ugyanakkor a földgáztermelés 204.7 millió köbméter volt, tehát majdnem négyszerese a szondagáznak. Kézenfekvő tehát, hogy a szondagáz nagyobb arányban történő felhasználása fog előtérbe jutni. Az erre vonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak és csak ezeken fog eldőlni, hogy a főváros a jövőben milyen arányban vesz át erdélyi földgázt és szondagázt.

Május 31-ikén lejár a gázárlatok megrendelésének határideje

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara felhívja az összes cégek figyelmét arra a körülményre, hogy május 31-ikén lejár a gázárlatok megrendelésének határideje s eddig az időpontig kötelesek a megrendelt gázárlatok vételárát a betegsegélyzőpénztárnál befizetni. A légiügyi és tengerészetiügyi miniszterium engedélyt adott rá, hogy a vállalatok közvetlen szerződéseket is köthetnek a gázárlatok gyártására engedéllyel bíró gyárakkal, a szükséges árlatok leszállítására vonatkozólag. E szerződéseknak azonban május 31-ike előtt kell létrejönniük s amely nyíltan ilyen közvetlen szerződés nincs, úgy az árlatok vételára okvetlenül befizetendő a betegsegélyzőpénztárnál.

VÁLLALATI HIREK

Az aradi S. A. dt. Comertul de Lemne din Arad 1938. évi mérlegében 3 millió lei részvénytőke és 313.691 lei tartalékalap mellett 1.056.402 lei nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 14.925.284 lei. A közgyűlést május 25-én tartják meg.

A Fabrica de Hârtie Petresti S. A. Bucuresti, amelynek üzemei Péterfalván vannak, az 1938. évi mérlegében 120 millió lei részvénytőke és 12 millió 216.034 lei rendes tartalékalap mellett 22.534.736 lei nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 203 millió 448.965 lei. A közgyűlést június 3-án tartják meg.

A Fabrica de Hârtie Busteni S. A. papírgyár az Ipari Hitelintézetől 40 millió leies hosszulejárta kölcsönt kapott, amit a vállalat ingatlanaira betábláztak.

A brassói Fratii Schiel S. A. gépgyár 1938. évi mérlegében 33 millió lei részvénytőke és 4.492.500 lei rendes tartalékalap mellett 622.034 lei tisztanyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 121.347.814 lei, a bruttó árnyereség 54.066.024 lei. A közgyűlést május 22-én tartják meg.

— Râmnicul Sărat-megyéjében elpusztította a jég a szállókat. Az elmúlt nap folyamán Râmnicul Sărat-megye északi részén jégeső pusztított, amely tökrétegte a szállókat.

Wagons-Lits/Cook

utazások:

New-york:

a vilákiállítás meglekintése szabadon választott hajókkal

Páris:

hetenkénti társasutazások leiben fizethető teljes ellátással

Budapest:

leiben fizethető pausál fűzetek utólagos vizum- és vasuti kedvezménnyel

Repülőjegyek:

az összes romániai és külföldi járatokra

Prospektusok és felvilágosítások

Wagons-Lits/Cook

menetjegyirodában, Arad, Minorita-palota

Tisztázzuk a kérdést:

A FÖKÖNYV BÉLYEGILLETÉKE. A bélyegztörvény 4. szakasza 19. bekezdése értelmében főkönyvet a részvénytársaságok valamint a bankok kötelesek vezetni. A közkereseti és betéti társaságokra, valamint az egyéni cégekre ez a kötelezettség nem vonatkozik. Abban az esetben, ha azok a cégek, amelyek a bélyegztörvény 4. szakasza 19. bekezdésében nem szerepelnek, könyvelési rendszerükre való tekintettel még is vezetnének főkönyvet, nem kell felülbélyegezzék főkönyvüket. A bankok és részvénytársaságok viszont természetesen főkönyvet kell ellássák főkönyvüket. A főkönyv bélyegzésének rendszere nem azonos a nyugták bélyegzésének rendszerével. A bélyegztörvény 4. szakasza 20. bekezdése értelmében nyugták kibocsátására csak a kereskedelmi vállalatok kötelezettek. Abban az esetben azonban, ha nyugtákat olyanok állítanak ki, akikre ez a kötelezettség nem vonatkozik, a nyugtákat törvényesen ezeknek is felül kell bélyegezniük. A bélyegztörvény 4. szakaszának 19. bekezdése nem intézkedik hasonlóképpen. Így tehát abban az esetben, ha olyan vállalatok vezetnek főkönyvet, amelyeket a törvény főkönyv vezetésére nem kötelez, nem kötelesek főkönyvüket felülbélyegezni.

= Az Andrányi Károly és Fiai vaskereskedelmi részvénytársaság 61.000 lejt adományozott a nemzetvédelmi alapa. Bucurestiből jelentik: A nemzetvédelmi alapa újabbán érkezett adományok között szerepel az „Andrányi Károly és Fiai Rt. Arad”, amelynek igazgatósága, valamint nagyváradi, brassói és bucuresti-i fiókjainak személyzete együttesen 61.000 lejt juttatott a nemzetvédelem céljaira.

= Megkezdődött Aradon a kertészek vizsgálja. Az aradi Mezőgazdasági Kamaránál hétfőn délelőtt megkezdődött az aradmegyei virág- és gyümölcskertészek, valamint szőlőültetvénytermelők vizsgálja. A vizsgálótó bizottság elnöki tisztségét Ciurescu bucuresti-i mezőgazdasági vezérfelügyelő tölti be. Közel kétszázan jelentkeztek a megye egész területéről a vizsgára, amely előreláthatólag kedden este fejeződik be.

= Minden szőlősgazda köteles június 1-ig borkészletét bejelenteni. A szőlősgazdák kötelesek június 1-ig a pénzügyigazgatóságon bejelenteni, hogy hány hold szőlőjük van és ugyancsak kötelesek nyilatkozatot adni arról is, hogy április 1-én mennyi volt a saját borkészletük. Akik a fenti terminusig nem tesznek eleget a miniszter rendeletének, azokat szigorúan megbüntetik.

= Az aradmegyei Szőlészeti Szindikátus közgyűlése. Az aradmegyei Szőlészeti Szindikátus május 26-án délelőtt 11 órakor Ispravníc Sever dr. elnökleite alatt tartja meg rendes évi közgyűlést a megyei prefektúra nagytermében. Ez alkalommal Ispravníc Sever dr. elnök felolvassa a szindikátus évi jelentését, majd pedig a kilenc tagú új vezetőség megválasztására kerül sor. Az új vezetőség a maga kebeléből választja meg az elnököt, alelnököt, a titkárt és pénztárost. Ezután vitatják meg részletesen a szőlőtermelők szövetségének kérdését és egyben alkalmat nyújtanak arra, hogy egy szindikátusba, mint a szövetségbe új tagok lépjenek be.

= A „Consum” legújabb száma a román-angol gazdasági egyezmény jelentőségével foglalkozik és támutat arra, hogy milyen újabb üzleti lehetőségeket nyit meg a román piac számára az angolokkal kötött új egyezmény. A Balkán-szövetség gazdasági tanácsának bucuresti-i tárgyalásain szorosabbra fűzik a négy állam gazdasági kapcsolatait. Az ország vezető aranybányáinak sorába emelkedett az „Aurum” aranybányavállalat. A „Consum” legújabb száma részletes információkat nyújt az aktuális adóügyi kérdésekben, közli a legfrissebb vállalati, pénzügyi és kereskedői eseményeket, közszállítási kiírásokat, ismerteti az iparvállalatok 1938. évi mérlegeredményeit. Kérien mutatószámot a kiadóhivataltól: Kolozsvár, Strada Regina Maria 48.

Aradi uccák és terek új elnevezése

Megírta az Aradi Közlöny, hogy Aradváros vezetősége számos ucca nevének megváltoztatását határozta el. A névváltoztatások keresztülvételével megbízott bizottság javaslata alapján Vlad Alexandru tábornok, polgármester jóváhagyta az új névjegyzéket, amely negyvennyolc ucca és három tér új elnevezését tartalmazza. Az új uccák névjegyzéke (zárójelben az új elnevezés) a következő: Albinelor (Somesului), Arborele Verde (Tribunul M. Andreica), August (Radu dela Afumati), Bobocilor (Olteniei), Berzei (Gheorghe Dima), Ciocârlii (Neacsu Bogdan), Veronica Micle (Prof. Bogdan Duica), Brezoianu (Căp. Aviator Sever Grozescu), Ceferist (Prof. Vasile Micula), Căprioarei (Timişului), Cerbului (Cosminului), Cercetasilor (Jean Athanasiu), Clacasilor (Simeon Popa), Coasei (Arhimandrit Petru Popescu), Cobzei (Caraiman), Cocos (Ariesului), Cănunei (Spătarul Preda), Cerenusului (Sfântu Gheorghe), Călea Fiului (Prof. Ghenadia Popescu), Flămândă (Ciresoaiiei), Franceză (Porumbacului), Jelelor (Florilor), 8. Iunie (Libertății), Lăptelul (Peles), Sfântul Gheorghe (Cornel Leucuta), Cornel Leucuta (Pictor Stefan Lucian), Lupilor (Răbănești), Merlei (Iordache Gulescu), Mihai (General Gheorghe Praporgescu), Moldoveji (Dimitrie Bonciu), Constantin Hodos (Porumbaru), Radio (Resnov), Sărinđar (Emil Gărléanu), Selinberg (Selimbăr), Scurțu (Baron Urs), Semicercului (Veronica Micle), Soarelui (Gral Baron Pop), Vineri (Sfânta Vineri), Surorilor (Voevodul Moga), Taurului (Aristide Demetriad), Sublt. Ecat. Teodoroiu (Patriarch Miron Cristea), Turnului (Sublt. Ecat. Teodoroiu), Vântului (N. Leonard), Verde (Mărtisor), Viilor (Dr. Aurel Demian), Vulpei (Iacob Murșan), Piața Areei (Piața 8. Iunie), Piața Improprietăritilor (Piața Lascar Catargiu), Piața Impăratul Traian (Piața Dacia), Az Aurel Vlaicu-uton, az Astragyárral szemközt új ucca nyílt és ennek a Rosiorilor nevet adta a bizottság.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Magyar gazdanap Pünkösdkor Temesváron

Az Aradi Közlöny tudósítója jelenti: Pünkösdi vasárnapján nagy napja lesz a bánási magyar gazdátársadalomnak. Dadányi György az EMGE bánási főfelügyelője nagygyűlést hívott össze, amelyen megtárgyalják a gazdátársadalom bajait, kívánságait és azokat orvosolni igyekeznek. A nagygyűlésen 53 gazdakör elnöke vesz részt. Dadányi György a pünkösdi gazdanapra körlevelet küldött szét a gazdaköröknek. A körlevél a következőket tartalmazza:

„Az értekezletet több gazdakörünk kezdeményezésére és kimondott kívánságára hívom össze, azzal a céllal, hogy a gazdaköröket legközelebről érdeklő kérdéseket kimerítően megbeszéljük. Kérem a kiküldötteket, hogy kész indítványokkal induljanak utra és főképp azokat a kérdéseket tárgyalják meg előre, amelyeknek a megoldása ügyünket előbbre viszi. A gyűlést a temesvár-gyvárosi katolikus ifjúsági egyesület helyiségében, (II. Str. Bontija 7.) tartjuk meg. Remélem, hogy átlátva ennek a gyűlésnek fontosságát és azt a felelősséget, amelyet a kérdés elhanyagolása esetén magára vállalna, személyesen fog gazdaköre képviselőjében megjelenni. Gazdátársí üdvözlettel: EMGE alkerületi felügyelő.”

A tárgysorozat a következő: 1. Megnyitó, a gyűlés céljának ismertetése. 2. Helyzetjelentés. 3. Növénytermelésünk irányelvei. 4. Állattenyésztési irányelvek. 5. Közös beszerzés, közös értékesítés. 6. Gazdasági tanfolyamok kérdése. 7. Szövetkezetek. 8. Szójatermelés. 9. EMGE-tagság kérdése. 10. Gyógynövénygyűjtés. 11. Kukoricavereseny. 12. Gazdasági oktatás. 13. Protetektorok. 14. Mezőgazdasági ipar. 15. Kiállítási anyag. 16. Indítványok.

Akik üzleteltesítették a rekvirálásokat

Temesvárról jelentik: A temesvári hadbíróóság harminc napos letartóztatási végzést adott ki Mihajlescu Stefan perjámosi iskolaigazgató, továbbá Wollman Ferenc és Huc Vasile ottani lakosok ellen. A vádirat szerint mindhárman a falusiaktól pénzt fogadtak el azzal, hogy kijárják számukra miszerint a rekvirálásnál nem kell lovaikat a hadsereg számára beszoigáltatni. A pénzt elfogadták, az ügyben természetesen nem tettek semmit, mire a károsultak feljelentéssel éltek. Voiculescu Mihai katonai ügyész a vizsgálat során megállapította, hogy a magáról megfeloledkezett iskolaigazgató és társai 24.000 lejt vettek fel. A vizsgálat folvik.

Kedvezményes utazás New-Yorkba

a világkiállítás alkalmából

HOLLAND-AMERIKA LINIE

KÉNYELMES ÚJ HAJÓIVAL, ugyszintén rendszeres utazások

- Canadába
- Középamerikába
- Ausztráliába
- Délamerikába
- Afrikába és Keletre

Beiratkozások, információk és prospektusok

ORT. utazási irodáiban:
ARAD, Cal. Banatului 2. Tel. 13-50.
TIMISOARA, str. Venetia 2. Tel. 39-89.
BUCURESTI, Calea Victoriei 70. at. I. Tel. 4.41.65.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, MÁJUS 23.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Costica Tandin zenekara. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13:05: A zene folytatása. 13:30: Lemezek. 14: Előadás. 14:10: Hírek. 14:30: A zene folytatása. 15:10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Tudományos krónika. 19:15: Kamarazene. 19:45: Mircea Vasilescu hegedül. 20:05: Felolvasás. 20:20: Jean Moscopol fuvólázik. 20:45: Thea Ioanin Ramurescu énekel. 21: A rádiózenekar szimfónikus hangversenve. 21:55: Hírek, sport. 22:10: A szimfónikus zene folytatása. 22:40: Lemezek. 23: Hírek. 23:15: Ionel Cristea zenekara. 23:45: Hírek külföldre franciául és angolul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 13:10: Eugen Stepat balalaikazenekara. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14:30: Fátvol Jancsi és cigányzenekara. 15:30: Hírek. 17:10: Asszonyok tanácsadója. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:10: A rádió szalonzenekara. 19:15: Turistafelolvasás. 19:45: Hanglemezek. 20:15: Hírek. 20:30: Piusok a pápai trónon. Felolvasás. 21: Wehner Géza orgonál. 21:30: Debrecen humora. 22:10: Irmgard Armgart énekel. 23: Pertis Paji cigányzenekara. 23:40: Hírek külföldre. 0:20: Jazzzene. 1:05: Hírek.

Budapest II. 19:45: Mezőgazdasági félóra. 20:10: Francia nyelvoktatás. 21: Hírek. 21:20: Idegen népek dalai lemezekről. 22:30: Időjárásjelentés. Belgrád. 13: Lemezek. 14:10: Népdalok. 17:45: Népies zene. 18: Rádiózenekar. 19:20: Vakok hangversenye. 19:50: Lemezek. 21: Népdalok. 21:30: Rádiózenekar. 23:15: Lemezek.

SZERDA, MÁJUS 24.

Bucuresti. 7:30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport.

Legjobb
Kerti tömlő

az

MINDEN SZAKÜZLETBEN KIZÁROLAG EMERGÉ TÖMLŐT KÉRJENI

vizállásjelentés. 13:10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13:40: Gramofonlemezek. 14:15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14:30: Gramofonlemezek. 15: Hírek. 16:45: Előadás. 19:17: Olasz lemezek. 20:15: A rádiózenekar hangversenyek közvetítése. 21:30: Alexandrescu tenor májusi dalokat énekel. 22: Hírek. 22:15: Régi táncok gramofon lemezeken. 23: Hírek. 23:15: Vendéglői zene. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények. Budapest I. 7:45: Torna, hírek és gramofon. 8:20: Étrend. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 12:10: Vizjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13:10: Cigányzene. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos

időjelzés. 14:30: Hanglemezek. 15:30: Hírek. 17:15: Diákfélóra. 17:45: Pontos időjelzés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18:10: „Jó magyar eítés“-verseny döntője. 18:45: Magyar-svéd műsorcsere. 19:15: „A magyarság faji összetétele“. Előadás. 19:45: A Grafikai Munkások Senefejder Dalköre és a Mintakészítő munkások Dalárdája. 20:15: Hírek. 20:50: Magyar versek. 21:20: Budapesti Hangverseny Zenekar. 21:55: „Üzlethelyiségek légtöltője“. Előadás. 22:40: Hírek. 23: Cigányzene. 23:40: Hírek. 24: A rádió szalonzenekara. 1:05: Hírek. Budapest II. 20: Olasz nyelvoktatás. 21: Hírek. 21:20: Zenetörténeti előadás. 21:50: Hanglemezek. 23: Időjárásjelentés.

APRÓHIRDETÉSEK

A. 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri. rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Szobaleány többéves bizonyítvánnyal állást keres, vidékre is megy. Cimeket a kiadóba kér. 2337

ALKALMAZÁST NYER

Keresek apróállat tenyésztéséhez lelkiismeretes házaspárt lakás-fizetéssel. Eladó pedigris tereiőpuli, nőstény, fiatal. Str. V. Goldis 1. III. em. balra. 2297

Géplakatossegédet alkalmaz Sztarek Mácsa, Aradmegye. 2330

LAKÁS

Diszkrét bejárata, szépen bútorozott uccai szoba, közvetlen fürdőszobával azonnal kiadó. Str. Duca 2. és P. Avram Iancu sarok, I. em. 2348

Garconlakást (egyszoba, előszoba, fürdőszobást) keresek a belvárosban. Cimeket a kiadóba kérek. 2340

Kiadó

a Piata Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **hentes és fűszerüzletnek alkalmas szép, nagy üzlethelyiség.** Cim a kiadóban.

Háromszobás, fürdőszobás, emeleti lakás azonnalra, háromszobás, fürdőszobás, földszinti augusztus 1-re kiadó. Strada Moise Nicoară 12. 2339

Ujonnan festett udvari háromszobás lakás fürdőszobával, cserépkályhával kiadó. Str. Goldis 6. 2334

VÉTEL-ELADÁS

Jóállapotban levő nyerges és lószerszámot megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

Megérkeztek az eredeti francia „Eclair-Vermorel“ szállító- és gyümölcsfa-permetezők. Fratii Burza S. A. vaskereskedés, Arad. 1923

Különféle vastartányok

1000-től 67.000 liter irtartalomig, valamint szállító-vashordók 300-600 literesek alkalmi áron eladók a Mureseni (Tg.-Mures) szeszgyárban. Póstatíók 90. 2832

2-2 1/2 és 4-5"-os Worthingtonok, 4"-os centrifugális (sűrű folyadéknak), 4-5 1/2"-os fekvő kéthengeres szíjhajtású, 3 1/2"-os álló egyhengeres gőz-, vagy szíjhajtású nagy teljesítményű

szivattyúk, valamint injektorok, kondenzfakak, gőz- és vízszелеpek, csapok stb. minden méretben alkalmilag eladók a Mureseni (Tg. Mures) Szeszgyárban. Póstatíók 90.

Cca 6000 fm. jó állapotban levő 2 1/4"-os

huzott forr-cső

flansikkal elátva, 5000 mm-es fix hosszban **jutányosan eladó.** Hűtő és vízvezetési berendezéshez alkalmas. — Sörgyár, Tg.-Mures.

A volt Bürger-féle sörgyár gépi berendezését

leszereljük, épületeit lebontjuk és a kikerülő gépeket, anyagokat stb. **jutányosan áron kiárusítjuk.** Sörgyár, Tg.-Mures.

Sötét dióhálók

és topolyahálók nagy választékban. Belföldi és keleti szőnyegek, modern, új konyhaberendezés, amerikai íróasztal, rollók szekrények, kasszák, recamie, kombinált szekrény stb.

olcsón, mélyen leszállított áron kaphatók. Veszünk sürgősen

megbízónk részére 6 és 12 személyes ezüst evőkészletet, porcellán- és fűvegyszervicet, antik ékszereket, szőnyeget és teljes lakásberendezést.

Zálogkölcsonőket közvetlenül a temesvári zálogházba, előleget nyújtunk, olcsón hosszabbítunk, zálogcéduláját megvesszük.

TEMPO

bizományüzlet. Fischer Eliza-lota.

Egy portabil írógép sürgősen eladó.

Kerékpárabroncs

és sárhányó

előállító teljes berendezés eladó. Cim a kiadóba. 2881

KÜLÖNFÉLÉK

Nyralásra elfogadok a hegyaljára két nagyobb gyereket. Megkeresések „Kötő ellátás“ jeligére a kiadóba. 2298

Székeket és asztalokat keresünk megvételre. Ajánlatokat „Club“ jeligére a kiadóhivatalba. 2342

ERIKA írógépszaküzlet és javítóműhely Arad, Strada Alexandri 5.

Telefon: 13-93. Fordításokat, másolásokat és sokszorosításokat vállalunk.

Bélyeggyűjtők figyelmébe

Ha gyűjteményét ki akarja egészíteni jobb európai és tengerentúli bélyegekkel, **kérjen próbaküldeményt!** Elintézek bármilyen hiányjegyzéket is.

Anlon Baril, Bucuresti V. Str. Olimp No. 68.

ESZTERGAPADOK:

2800 mm. csucstávolság 760 mm. csucs magasság, simavezeték nélkül kivitelt; 1800 mm. csucstávolság 280 mm. csucs magasság, félprizmás vezeték, 2 drb. oszlopos turógép, váltóáramu 4 lóerős 190 V. elektromotor, bordás csövek, tányér és fogaskuplungok eladók alkalmi áron a Mureseni (Tg.-Mures) szeszgyárban. Póstatíók 90. 2333

Legújabb jelentéseink:

VI. György király beszéde

a világháboruban elesett kanadai hősök emlékére emelt szobor leleplezésén

„A brit birodalom népe elválaszthatatlan a békétől és a szabadságtól”

Ottawa. (Rador.) Az angol királyi pár vasárnap délelőtt 11 órakor résztvett a világháboruban elhunyt kanadai hősök emlékére emelt szobor leleplezésén. Az ünnepségen 200.000 ember vett részt és a király beszédében hangzott a kanadaiaknak a világháboruban teljesített nagy szolgálatait. Ez az emlékmű — mondotta a király — a jövő generációk számára intelmet fog képezni arra, hogy a Brit birodalom népe elválaszthatatlan a békétől és a szabadságtól. Délután 6 óra 35 perckor a királyi pár Kingstonba utazott.

Londonból jelentik: Az uralkodó pár fényes díszmenettel vonult be Torontóba. A király és királyné a torontói polgármester üdvözölte, aki többek között kijelentette, hogy ez a látogatás nagyban hozzájárul a birodalmat összetartó kapcsolatok megerősítéséhez.

Szigoru rendszabályokat léptettek életbe az angol hatóságok a palesztinai bevándorlókkal szemben

Jeruzsálem. Vasárnap egész Palesztinában rend uralkodott. A zsidó bevándorlókkal szemben életbe léptették a legteljesebb szigorú. Kétszáz zsidó bevándorlót, akik engedély nélkül léptek Palesztina földjére, őrizetbe vették és Haifába szállították. Itt a legközelebbi Európa felé induló hajóra szállítják a kivándorlókat és hatósági ellenőrzés mellett eltávolítják.

Róma. A Messagero varsói tudósítójának jelentése alapján közli, hogy a lengyel fővárosban nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy Lipsky berlini nagykövet visszatért állomáshelyére. Politikai körök úgy tudják, hogy Lipsky a német kormányval folytatandó tárgyalások megindítására kapott utasítást kormányától. Ugyancsak politikai körök tudni vélik, hogy Moltke varsói német nagykövet, aki május 15-én tért vissza állomáshelyére, még nem került összeköttetésbe Beck lengyel külügyminiszterrel.

Nem ellenkezik a Balkán Szövetség egyezményével az angol—török nyilatkozat

London. (Rador.) Az alsóházban egy hozzáintézett kérdésre Chamberlain kijelentette, hogy véleménye szerint az angol—török nyilatkozat nem tekinthető akadálynak Törökország szempontjából a Balkán Szövetség egyezményéből a ráháruló kötelezettségek teljesítése tekintetében.

Genf. Halifax lord angol külügyminiszter vasárnap reggel megérkezett Genfbe. Délelőtt Maisky londoni szovjet nagykövettel tárgyalt, aki tudvaleg a hétfőn megnyílt népszövetségi tanácsülésnek elnöke. Ezután az angol külügyminiszter kihallgatáson fogadta Danzig népszövetségi főbiztosát, Este a svéd külügyminiszterrel és a finn kiküldöttel tanácskozott. Bonnet francia külügyminiszter szintén megérkezett már

Anglia, Franciaország és a Szovjet kölcsönösen biztosítják egymás határait

— írja a Times, amely közli a volt antant hatalmak együttműködésére vonatkozó új feltételeket

Genfben és szintén részletesen tárgyalt a svéd külügyminiszterrel, valamint a finn kiküldöttel. Ugy tudják, hogy az Aaland-szigetek katonai megerősítésének tárgyában nem sikerült megnyerni a szovjet hozzájárulását és ez azt eredményezte, hogy ennek a kérdésnek tárgyalása a népszövetségi tanácsülésen nehézségekbe fog ütközni.

Genfben és szintén részletesen tárgyalt a svéd külügyminiszterrel, valamint a finn kiküldöttel. Ugy tudják, hogy az Aaland-szigetek katonai megerősítésének tárgyában nem sikerült megnyerni a szovjet hozzájárulását és ez azt eredményezte, hogy ennek a kérdésnek tárgyalása a népszövetségi tanácsülésen nehézségekbe fog ütközni.

Az orosz—angol tárgyalások ügye

A népszövetségi székvárosban folyó angol—szovjet tárgyalásokon eddig nem sikerült elhárítani a megegyezés utábjába tornyosuló akadályokat. Mindennek ellenére is angol részről kedvezően ítélik meg a helyzetet és remélik, hogy hamarosan létrehozzák a megegyezést. Genfi szovjet körökben tartózkodással ítélik meg a helyzetet. Maisky szovjet nagykövet, a hozzája forduló külföldi újságírók kérdészködéseire gunyos mosollyal válaszolt és csak semmitmondó kijelentéseket tett.

arra, hogy a moszkvai kormány összes aggodalmait eloszlassák.

London. Az angol—szovjet megegyezés kilátásai politikai körök véleménye szerint jelentősen megjavultak. A lapok közül több is leközi azt a tervezetet, amelyen a szerződés megkötése felé, amj a Times és a Daily Herald szerint a következő:

1. Anglia, Franciaország és Szovjetország kölcsönösen biztosítják egymást, hogy minden határaink ellen intézendő támadás esetén együttesen lépnek fel.

2. Oroszország Franciaországgal és Angliával együtt szavatolja Lengyelországot és Romániát és ennek ellenében Anglia és Franciaország szavatolja Szovjetország területi épségét s biztonságát.

3. A három szerződő hatalom megegyezik abban, hogy kölcsönösen támogatják egymást bármely Németországgal szomszédos állam elleni támadás esetén. A szerződésnek ez a pontja Hollandiára, Belgiumra és Litvánira vonatkozik.

4. Ha olyan országot fenyegetne támadás, amely nem közvetlen szomszédos Németországgal, akkor a három hatalom tanácskozik egymással a teendő lépések tekintetében. Ez a megoldás kivonná Esztországot, Lettországot és Finnországot a kezesség köréből.

Diplomáciai körökben úgy látják, hogy Anglia nem viseltetik teljes bizalommal a szovjet íránt és főleg nem akarja a háború és béke sorsát Moszkva kezébe letenni. A francia diplomácia hangoztatják, hogy Bonnet francia külügyminiszter közvetítő szerepe még nem ért véget. Ugy tudják, hogy a francia külügyminiszter ma újabb kísérletet tesz az ellentétes felfogások összeegyeztetése érdekében.

London. (Rador.) A Press Association diplomáciai szerkesztője szerint, angol mértékadó körökben nagy optimizmus mutatkozik az angol—francia—szovjet tárgyalások eredménye iránt. A genfi megbeszélések után

bizonyosra vehető, hogy még ezen a héten aláírják Londonban az angol—orusz megegyezést. Lord Halifax genfi kijelentései alkalmasak voltak

Benes volt csehszlovák köztársasági elnök a Népszövetséghez fordult

Genf. Benes volt csehszlovák köztársasági elnök a Népszövetséghez intézett üzenetében tiltakozik Csehszlovákia megszállása ellen és felszólítja a népszövetségi tagállamok kormányait, hogy az ország ügyét véadják meg.

A népszövetségi tanács hétfőn délben zárt ülésen foglalkozott az ülészak napirendjével. Maisky elnök Benes tiltakozó sorait óhajtott felolvasni, de a tanács azon felfogására, hogy nem hallgathatják meg egy magánember nyilatkozatát, a kérdést a jogügyi bizottság elé utalták.

A tanács ezután elhatározta, hogy hétfő délután 4 órakor tartja meg első nyilvános ülést, napirenden az Aaland szigetek kérdésével és a kínai kormány megkeresésével.

Genf. (Rador.) A Népszövetség első nyilvános ülése hétfőn délben tartotta meg. Elhatározták, hogy Zog volt albán király és a Népszövetség főtákarágának levelezését közlik a tagállamokkal és elhatározták, hogy ezt a kérdést a szeptemberi ülészak elé terjesztik. Ami Benes közlését illeti, a Népszövetség semmiféle határozatot nem hozott.

Közvetlen tárgyalások kezdődnek Németország és Lengyelország között?

Róma. A Messagero varsói tudósítójának jelentése alapján közli, hogy a lengyel fővárosban nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy Lipsky berlini nagykövet visszatért állomáshelyére. Politikai körök úgy tudják, hogy Lipsky a német kormányval folytatandó tárgyalások megindítására kapott utasítást kormányától. Ugyancsak politikai körök tudni vélik, hogy Moltke varsói német nagykövet, aki május 15-én tért vissza állomáshelyére, még nem került összeköttetésbe Beck lengyel külügyminiszterrel.

A „Yankee Clipper”

sikerrel tette meg első útját Amerikából Európába

Lisszabon. A Yankee Clipper, amely az Amerika és Európa közötti légi közlekedést bonyolítja le, elindult első utjára. A repülőgép tegnap 5:25-kor érkezett az Azori szigetekre és ezzel utjának első szakaszát tette meg, onnan folytatta útját Lisszabonba, ahová hét óra negyvenkilenc perckor érkezett. Marseillei jelentés szerint a Yankee Clipper óriás-repülőgép 15:40 órakor leszállt és kedd reggel folytatja útját Southampton felé.

Varsóba utazott a londoni lengyel nagykövet

Londonból jelentik: Racinsky gróf londoni lengyel nagykövet hétfőn repülőgéppel Varsóba utazott, ahol tanácskozásokat folytat Beck külügyminiszterrel. A követ csütörtökön tér vissza állomáshelyére.

Legújabb sport!

Összeállították az angolok ellen játszó válogatott együttest

Bucurestből jelent a Aradi Közlöny tudósítója. A román labdarúgó szövetség hétfő esti ülésén összeállította azt a válogatott csapatot, amely szerdán Anglia csapata ellen játszik Bucurestiben. A nagy érdeklődéssel várt nemzetközi mérkőzésen szereplő 11 a következőképpen alakult: Pavlovici — Bürger, Sfera — Vintila, Juhász, Demetrovics — Orza, Ploiesteanu, Bodola, Marcu, Dobay. Tartalékok: Sadovskii, Reuter, Felecan I., Bărbulescu.